

Motion till riksdagen 2019/20:1106

av **Annika Hirvonen Falk och Emma Hult (båda MP)**

En föräldrapolitik med barnen i centrum

Förslag till riksdagsbeslut

1. Riksdagen ställer sig bakom det som anförs i motionen om att barn ska kunna ha fler än två juridiska vårdnadshavare och tillkännager detta för regeringen.
2. Riksdagen ställer sig bakom det som anförs i motionen om barns rätt till umgänge med alla sina föräldrar och tillkännager detta för regeringen.

Motivering

Varje människa ska ha rätten och möjligheten att definiera sin familj. Dagens familjer är mångfasetterade och många ser inte längre ut som den traditionella kärnfamiljen. Därför måste lagstiftningen uppdateras.

En svaghet i den svenska lagstiftningen på familjeområdet är begränsningen att ett barn högst kan ha två vårdnadshavare. En annan svaghet är att barnets intresse av och rätt till umgänge med personer som inte är dess vårdnadshavare inte skyddas.

I dagsläget finns många familjer där det finns fler än två föräldrar. Det kan till exempel vara så att ett par med två kvinnor har blivit föräldrar tillsammans med en eller två män, eller så har kanske ett barns ursprungliga två föräldrar separerat och fått nya partners som fungerar lika mycket som föräldrar som de som från början var barnets föräldrar. Ett barn kan alltså i praktiken ha vuxna som fungerar som föräldrar men inte anses vara föräldrar eller vårdnadshavare enligt lagstiftningen.

Att inte alla de personer som i realiteten fungerar som barnets föräldrar också är detta i lagens mening skapar flera praktiska problem. Exempelvis finns förskolor och skolor som inte vill skicka information till andra än de juridiska vårdnadshavarna. De största problemen uppstår emellertid vid en separation.

Med dagens lagstiftning har de juridiska vårdnadshavarna alla möjligheter att frånta barnet dess möjlighet till umgänge och kontakt med personer som har fungerat som barnets föräldrar. Barn riskerar alltså att mista rätten till en relation med vuxna som kan ha utövat ett föräldraansvar till och med ända från födelsen.

Ibland invänds att barnet skulle drabbas hårt i det fall föräldrarna separerar och mer än två personer är inblandade i en eventuell vårdnadstvist. Oron består då i att denna process, som redan idag kan vara mycket komplicerad, skulle försvåras. Dock måste detta vägas emot dagens situation där barnet drabbas av att helt ryckas ifrån en person som i allt väsentligt fungerat som barnets förälder, under kanske hela barnets liv. Jag menar att intresset av att skydda barn mot att förlora en förälder väger starkare än intresset av att minimera antalet inblandade i eventuella vårdnadstvister.

Miljöpartiet förespråkar en politik där lagstiftningen anpassas till det faktum att barn växer upp med fler än två vuxna som tar gemensamt ansvar för barnets vård och uppfostran. Barn ska kunna ha fler än två juridiska vårdnadshavare. Likaså ska barns rätt till umgänge med sina sociala föräldrar, som i nuläget inte kan bli vårdnadshavare på grund av lagstiftningens begränsningar, skyddas. Det ska inte vara avhängigt vårdnadshavarnas goda vilja. Detta bör riksdagen ge regeringen tillkänna.

Annika Hirvonen Falk (MP)

Emma Hult (MP)